Урок державності

Тема. *Малим українцям про державні та народні символи*

(1 клас)

Мета. Розширити знання дітей про національні та народні символи України; формувати національну свідомість школярів; виховувати почуття любові до своєї землі. Розвивати бажання спілкуватися рідною мовою. Виховувати громадянина своєї держави, шанобливе ставлення до національних та державних символів, повагу до українського народу, гордість за красу і велич нашої Батьківщини.

Обладнання. Державний прапор України, Герб, Гімн, вишиті рушники, серветки, гілочки калини, український посуд, роздруківки для гри, фонограма.

Хід заходу

I. Організаційний момент

II. Актуалізація опорних знань

III. Повідомлення теми і мети заходу

Бібліотекар: Сьогодні на уроці ви більше дізнаєтеся про основні та народні символи нашої держави.

Святою для кожної людини є земля, де вона народилася.

А де ми з вами живемо, в якій країні ? (Європа, Україна).

Багато легенд і казок створив український народ про нашу неньку Україну. Послухайте одну з них .

Легенда про Україну «Наша земля».

(прослуховування легенди)

Колись давно Бог створив народи і кожному наділив землю. Наші пращури працювали, тому з'явилися пізніше, але землі їм уже не дісталося. Вони прийшли до Бога. А Він у цей час молився, і вони не сміли йому щось сказати. Почали чекати. Коли Бог обернувся, то сказав, що вони чемні діти, слухняні. Дізнавшись, чого прийшли до Нього, запропонував їм чорну землю. «Ні, — відповіли наші пращури, — там уже живуть німці, іспанці, французи, італійці».

«Ну, тоді я вам дам землю, яку залишив для раю, там усе є: річки, озера, ліси, степи. Але пам'ятайте, якщо її берегтимете, то вона буде ваша, а коли ні — то ворога».

Пішли наші пращури на ту землю. Оселилися і живуть до сьогоднішнього дня. А країну свою назвали Україною.

Чи знаєте ви, що таке Батьківщина?
Україна – це і є наша з вами Батьківщина.

Що таке Батьківщина?
Під віконцем калина,
Тиха казка бабусі,
Ніжна пісня матусі,
Дужі руки у тата,
Під тополями хата,
Під вербою криниця,
В чистім полі пшениця,
Серед лугу лелека
І діброва далека,
І веселка над лісом,
І стрімкий обеліск.

Моя Батьківщина – велика країна
Весь всесвіт – для мене вона.
Найкраща у світі моя Україна.
У цілому світі одна.

Так, для кожного з нас найдорожча і найрідніша та земля, на якій ми народилися, де живемо, де живуть наші батьки, рідні, де поховані наші предки.

Кожна країна, кожна держава має свої символи. А що означає слово « символ»?

Символ – це предмет, який характеризує державу, відображає її побут, традиції, господарювання, історичне минуле, прагнення народу.

Державними символами України є:

- Державний Прапор України,
- Державний Герб,
- Державний Гімн.

Символіка – ніби візитна карта країни, вона ніби представляє її, підтверджує її існування.

З глибини віків дійшла до нас ось така ***Легенда*** про наші символи.
(прослуховування легенди)

Жила собі жінка. І мала вона трьох синів. Сини зростали чесними сміливими, дуже любили свою неньку і готові були віддати за неї своє життя.

Виросли сини і розійшлися по світах, прославляючи свою матір. Найстаршому мати подарувала на згадку про себе золоту корону з трьома промінцями. Корона зігрівала людей, вела вперед. За цю трипроменеву корону люди дали першому синові ім'я Тризуб.

Середньому сину мати дала в дорогу блакитно – жовтий одяг. Сміливий і сильний був середній син, і прославив свою матір добрими звитяжними вчинками. Люди запам’ятали його і назвали Прапором.

А найменший син отримав у дарунок від матері соловейків голос. І де б він не був, усюди лунала його дзвінка урочиста пісня. За цей голос і величний спів люди назвали його Тризуб.

Так і донині по всьому світу золотий тризуб, синьо – жовтий прапор і урочистий гімн прославляють рідну неньку – Україну.

-А що вже ви знаєте про державні символи?

Перший символ України – це герб – розпізнавальний знак держави. На Україні це золотий тризуб на блакитному тлі. Існує близько сорока версій пояснення тризуба: це риболовний гарпун, вила бога Нептуна, уособлення природних стихій (повітря, води й землі), а можливо відображено триєдність життя: батько – мати – дитя, які символізують собою силу, мудрість, любов.

Знак країни головний –
Це тризубець золотий.
Він – як сонце в небі синім,
В ньому слава, в ньому сила.
В нім священне слово « воля»,
Що рятує від неволі.
Будь же рідна Україно,
Під гербом цим вільна й сильна.
Хай про тебе в цілім світі
Знають всі: дорослі й діти.

Другий символ України – це прапор.
-А якого кольору наш прапор?
А чому саме синьо – жовті кольори є основою прапора?
Жовтий колір – це колір пшеничного поля, колір хліба, зерна, що дарує життя всьому сущому на землі. Жовтий колір – це ще й колір жовто- гарячого сонця, без лагідних променів якого не дозрів би, не заколосився б життєдайний хліб.
Синій колір – це колір ясного, чистого, мирного неба. А невже без живлющої матері-води визрів би хліб, заколосився б він? От і ще один блакитний колір – колір води.

Сьогодні синьо-жовтий прапор майорить на всіх державних установах України, під ним ходять у моря-океани українські пароплави. Стрімко злітає це знамено і на різних спортивних змаганнях.
- А де ми у нашій школі бачимо це знамено?
А які вірші про прапор ви знаєте?

Прослухайте, як Г. Чубач описує прапор України

Прапор нашої Вкраїни
Має колір жовто-синій.
І повинен кожен знати,
Як два кольори єднати:
Синє небо – верхня смуга,
Жовте поле – нижня смуга.
Не забудь ніде й ніколи:
Україна – небо й поле.
А іще запам'ятай:
Україна – рідний край! *Г. Чубач*

Третій символ України –це гімн, урочиста пісня, прийнята як символ державної національної єдності.

- Діти, а хто автор ? - Слова нашого національного Гімну написав поет Павло Чубинський, а музику – композитор Михайло Вербицький.

"Ще не вмерла України і слава, і воля...".

Звучить Гімн України.

(Діти слухали гімн України, тримаючи руку на серці)

Крім державних символів Україна має ще й народні, поетичні символи.

Мамина пісня, батькова хата, дідусева казка, бабусина вишиванка, рушник, калина біля вікна, барвінок, верба, чорнобривці – все це наші народні символи.

Рідна хата! Оспівана в піснях, оповита легендами та переказами. Вона завжди буде символом добра і надії.

А ще багато приказок та прислів'їв складено про хату. А які знаєте ви?

« Люди добрі, хата тепла.» « Чим хата багата, тим і рада.»
« Своя хата – своя правда, своя стріха – своя втіха.»
« Де хата неметена, там дівка не плетена.»

Українські хати завжди були білі та чисті зовні, а в середині ошатно вбрані вишитими рушниками.

Рушник – є одним з народних символів України. Хліб і сіль на рушникові – гостинності ознака. Чудовий український рушник! На щастя він ще з побуту не зник. Вишитий рушник – неодмінний атрибут багатьох обрядів: з рушником виходили в поле, справляли обжинки; проводжали в далеку дорогу; дівчата подавали рушники на знак згоди при сватанні; молоді ставали на рушник під час шлюбного обряду. І хотілося, щоб цей символ завжди прикрашав нашу оселю, був ознакою великої любові і незрадливості. «Хай стелиться вам доля рушниками!» - казали, бажаючи людині щастя.

Майже в усіх народів є улюблені рослини-символи.

У канадців клен, а в нас – верба, тополя, калина. Правду каже українське прислів'я : « Без верби і калини – нема України». З давніх - давен наш народ опоетизував кущ калини, оспівав у піснях, легендах.

Калина – це символ дівочої вроди, вірності, чистоти. Калина – це символ про неньку-Україну, свою домівку.

Барвінок – теж рослина обрядова. Це символ пам'яті і вірності, здоров'я, краси і вічності, безсмертя, довгих літ, любові. Знак барвінку - синій цвіт.

Крім тих оберегів, які ми сьогодні назвали, в українського народу є й інші – хліб та сіль, жито, лелеки.

Лелека – символ щастя і родини, любові до своєї батьківщини, добробуту, продовження життя, надії символ, віри в майбуття.

А головним оберегом українського народу завжди була жінка- мати. Її слово тепле і ласкаве лікувало і повертало сили після хвороб, захищало від злих сил і надавало наснаги. Берегиня-мати підтримує домашнє вогнище, плекає і зміцнює родину.

Мама! Найдорожче слово в світі,
Де б не був ти, щоб ти не робив,
Та вона твій шлях завжди освітить
Ніжним серцем відданим тобі.

Підбиття підсумків:

Гра «Священні символи»

Діти об’єднуються у дві команди. За сигналом вони повинні скласти з фрагментів: герб та прапор України, розповісти, що вони означають. Перемагає команда, яка швидше впорається із завданням.

0 + 5
1 + 4
2 + 3

Діти д

розфа

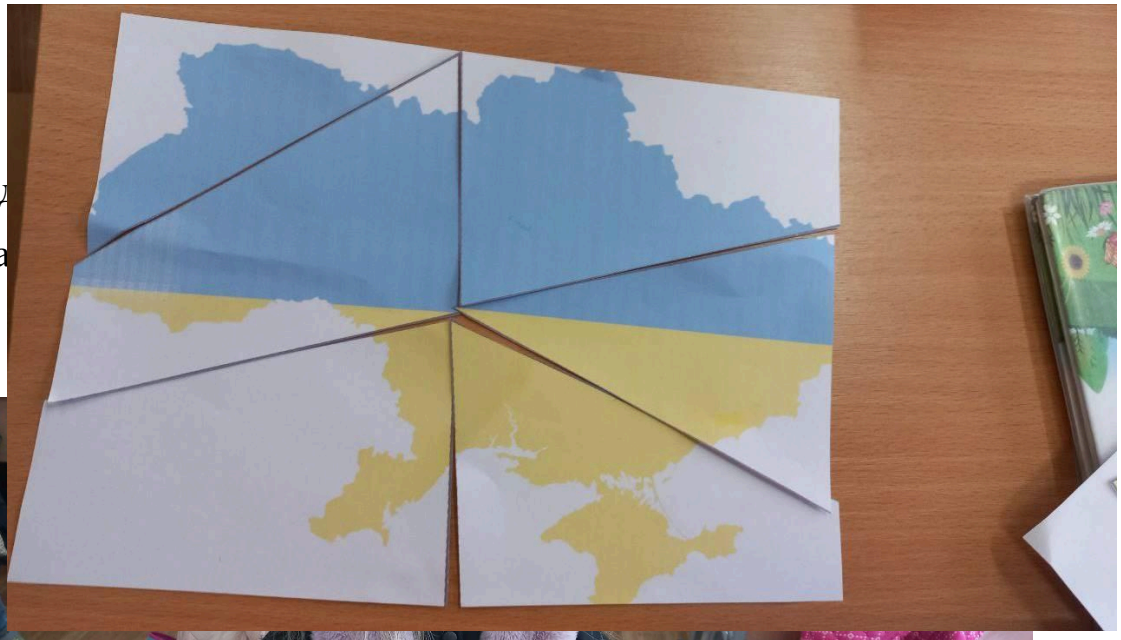

DINOSAUR

DINOSAUR

Після виконання завдань, діти заспівали знайому їм пісню Тіни Кароль «Україна- це ти».

Тіна Кароль

Читайте, навчайтеся, співайте, любіть Україну.
Прославляйте землю, яка вас ростить.
Хай пісня «Україна — це ти»
буде для вас наснагою!

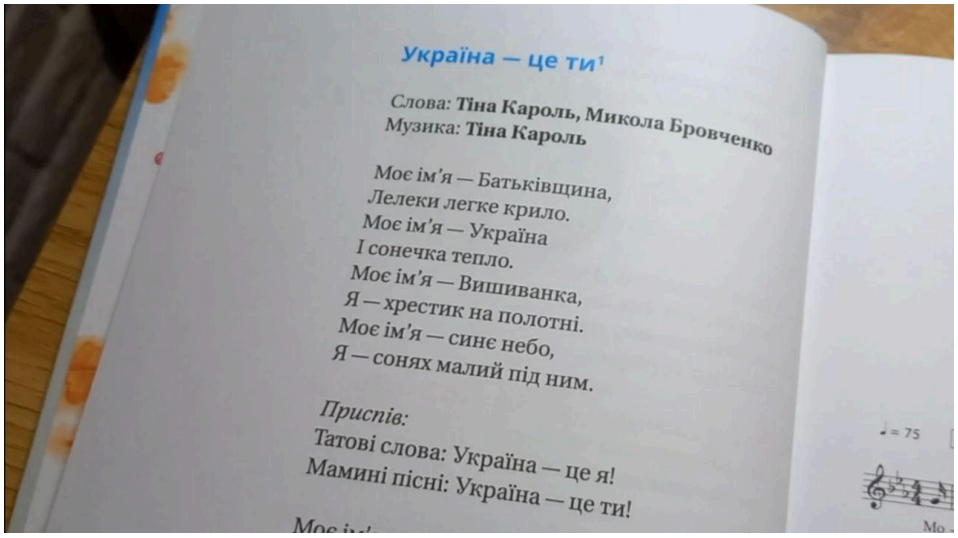

Україна — це ти[1]

Слова: **Тіна Кароль, Микола Бровченко**
Музика: **Тіна Кароль**

Моє ім'я — Батьківщина,
Лелеки легке крило.
Моє ім'я — Україна
І сонечка тепло.
Моє ім'я — Вишиванка,
Я — хрестик на полотні.
Моє ім'я — синє небо,
Я — сонях малий під ним.

Приспів:
Татові слова: Україна — це я!
Мамині пісні: Україна — це ти!

Висновок: Любіть Україну, любіть українську мову, співайте українську пісню, пишайтесь своїми символами. Бережіть, шануйте, любіть обереги, вивчайте традиції свого народу, адже ми українці – пишаймося цим.

Джерела:
https://vseosvita.ua/library/urok-legenda-nasa-zemla-437460.html
https://naurok.com.ua/legenda-pro-derzhavni-simvoli-14221.html
https://naurok.com.ua/urok-mama-naydorozhche-slovo-v-sviti-137714.html
https://blog.i.ua/user/928712/1386594/
https://vseosvita.ua/library/embed/0100c87j-2e38.docx.html